Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 193. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 12-го ЖОВТНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 12, 1982 No. 193. VOL. LXXXIX.

В КЛІВЛЕНДІ ВІДБУЛАСЯ МАНІФЕСТАЦІЯ УКРАЇНЦІВ

Клівленд, Огайо. (Ю.Мовчан). — Заходами українських громадських організацій Клівленду в суботу, 2-го жовтня ц.р., відбулася масова демонстрація українців міста та околиць у зв'язку з 50-річчям штучно створеного голоду в Україні в 1932-33 роках.

Прибувши в передполудневий час на Публічну площу міста, тисячі українців, в тому числі багато дітей, вирушили маршем по головних вулицях міста до будинку Міської управи, де на площі поблизу озера Ірі відбулася понад двогодинна величава маніфестація проти московсько-большевицьких узурпаторів, з вини яких півстоліття тому згинуло з голоду щонайменше 7 мільйонів українського люду. Багато демонстрантів несли плякати та транспаранти, на яких можна було прочитати такі написи, як „Геть московських окупантів з України", „За розчленування російської імперії", „Притягнути до відповідальности московських правителів за голодовий голокост в Україні 1933 року" та багато інших.

Після релігійної відправи, в якій взяло участь сім священиків, з коротким словом до присутніх виступив д-р Богдан Футей. Він зазначив, що причиною страшного голоду в Україні, як це вже давно загальновідомо, була не якась стихійна незалежна від людини трагедія, а московсько-большевицький режим, який розробив далекойдучий диявольський плян знищення українського народу, як нації.

Потім до зібраних демонстрантів промовляли кілька видатних американських діячів, в тому числі конгресмен Кларенс Бравн та конгресменка Мері Ровз Овакар. Конгресмен Бравн між іншим зазначив, що у зв'язку з трагічним 50-річчям голову в Україні, він, кілька днів раніше, 28-го вересня, в Конгресі виголосив промову, в якій було коротко подано історію голоду, яку (історію) написав професор історії Янгставнського університету Юрій Кульчицький. Промова була записана в Конгресовому Рекорді". „Забираючи сільсько-господарські продукти та гроші для запроєктованої індустріялізації Росії, — сказано в цій промові, копію якої було розповсюджено між учасниками маніфестації, — Сталін тим самим свідомо плянував знищення українських селян. Те, що він і його московська кліка мали на меті знищити тільки українців, підтверджується тим, що голод було створено лише в селах, а не в містах, які в переважній мірі заселені москалями або іншим неукраїнським елементом".

Цікавим був виступ відомої приятельки українців, конгресменки Овкар. Вона сказала, що при першій нагоді вона також буде говорити в Конгресі про український голодовий голокост.

Відомий український діяч на терені Клівленду проф. Михайло Пап з Джан Каррол університету підкреслив, що голод в Україні був актом найбільшого народовбивства, яке поповнив російський імперіялізм за всю свою безславну історію.

Палко промовляла одна з тих, що пережила страхіття голоду, д-р Катерина Кохно. Це їй, Катерині, коли вона мала лише 11 років, енкаведисти повибивали зуби, а її батька вони запроторили туди, звідки він вже ніколи назад не повернувся.

Під одностайні оплески всіх присутніх д-р Кахно пропонує створити спеціяльну міжнародну комісію для розслідження причин і винуватців голоду в Україні, після чого винуватців тієї трагедії треба буде притягнути до судової відповідальности. Учасники маніфестації дали свої підписи під петицією для створення такої комісії.

Вийшла збірка ранніх поезій Василя Ящуна

Джерзі Сіти, Н.Дж. - У видавництві „Свобода", накладом автора д-ра Василя Ящуна, вийшла збірка його перших ранніх віршів „Дійсне і мрійне".

Автор збірки — професор-емерит Піттсбурґського університету, написав ці вірші напередодні й здебільша під час Другої світової війни, але видати їх рішив щойно тепер, після переходу на пенсію. Збірка містить теж вступ проф. д-ра Луки Луцева, статтю проф.д-ра Яра Славутича та життєпис автора.

Яр Славутич пише: „Воєнні події на рідних землях накладають свою печать на всю творчість поета, що зумів у багатьох коротких віршах відбити той жорстокий час, показати трагедію України під московсько-комуністичною та німецько-фашистською займанщиною".

„У В.Ящуна переважає патріотична тематика, що охоплює також боротьбу за свободу й незалежність, за гідність української людини".

В його віршах „панує надхненний оптимізм, струмує міцна віра в те, що мусить прийти воля, бо остаточну перемогу здобуде добро, якому суджено перемогти зло".

В. Ящун, як поет, — „реаліст, іноді з мотивами неоромантики. Його вірш традиційний, без модерністичного забарвлення. Ближчий він до неоклясиків, саме умінням дати пластичний образ намалювати словами картину". Його вірші „з приємністю прочитає масовий читач".

„Вірші В.Ящуна — це віддзеркалення душі науковця, що жив і живе ширшим світом, ніж кабінетні вчені".

Цю 74-сторінкову книжку, в твердій полотняній оправі, з мистецьким написом Богдана Титли, в ціні 4.90 дол. (включно з пересилкою) можна набувати в Svoboda Bookstore, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302, або Wasyl Jaszcun, 1415 N. Euclid Ave., Pittsburgh, Pa. 15206.

І. ДАРІЯН В УІА

Ігор Даріян

Ню Йорк, Н.Й. — В неділю, 17-го жовтня ц.р., в серії мистецьких програм, що їх влаштовує тут Український Інститут Америки, виступить молодий баритон Ігор Даріян. Акомпаньюватиме йому на фортепіяні буде відомий піяніст Тома Гриньків. Початок програми заплянований на год. 4-ту по полудні.

СУД ЩЕ РАЗ ПЕРЕСЛУХАЄ В. ПОЛОВЧАКА

Чикаго, Ілл. — Володимир Половчак, який старається про дозвіл залишитися в ЗСА, помимо спротиву своїх батьків, отримав тепер надію, що це йому вдасться, тому що його буде ще раз переслухувати Верховний суд стейту Іллиной.

Рішення того суду у вівторок, 5-го жовтня ц.р., переслухати ще раз хлопця — це для нього і його адвоката д-ра Юліяна Куляса велика подія.

В.Половчак саме закінчив у неділю, 3-го жовтня ц.р., 15 років і заявив, що рішення Верховного суду це для нього найкращий подарунок на уродини. Він має надію, що судді будуть такої думки, як його батьки — які-як каже Володимир — зовсім не хочуть його повороту до СССР. На підставі того, що кажуть члени родини, батьки на ділі вдоволені його перебуванням в ЗСА.

Однак, публічно батьки В.Половчака, вимагають повороту сина до них і стараються про те судовою дорогою.

Румунський архиєпископ Тріфа мусить виїхати із ЗСА

Дітройт, Миш. — Валеріян Тріфа, румунський архиєпископ, що перебуває в ЗСА від 32-ох років і є провідником румунської православної церкви, яка нараховує 35,000 вірних, мусить виїхати із ЗСА, на підставі рішення американського суду.

Дослідження у справі участи Тріфи в убивстві 300 румунів і жидів під час Другої світової війни, як також його членства в рядах пронімецької Залізної Ґвардії, тягнеться вже довший час. У 1980 році Тріфа зрікся американського горожанства, коли прокуратура доказала йому, що він подав фальшиві зізнання в поданні на в'їзд до ЗСА.

Теперішнє рішення видалити його із ЗСА — це перше того роду, яке досі схвалили судові та іміґраційні чинники. Коли Тріфа довідався про рішення суду видалити його із ЗСА, він повідомив, що виїде добровільно до 60-ох днів. Він старається про дозвіл замешкати у Швайцарії.

Речник іміґраційного уряду ствердив, що це вперше за тридцять років присуджено комусь виїхати із ЗСА за його „фашистську активність". Під цю пору Бюро спеціяльних інвестиґацій при „Департаменті справедливости" розслідує 201 людей, що живуть на терені ЗСА за це саме, а у 25-ох випадках вже розпочалися судові процеси. Це Бюро очолює адвокат Аллен Раєн.

Виборча кампанія в Еспанії почалась під знаком непевности

Мадрид, Еспанія. — Тут почалася передвиборча кампанія під знаком непевности і затривоження публічної опінії щодо майбутности країни.

До кінця вересня ц.р. публічні опитування та передбачування були майже однозгідні в тому, що найкращі шанси на успіх має 40-річний Феліпе Ґонзалєз, провідник найбільшої Соціялістичної партії. Виборчі спеціялісти передбачають що його партія здобуде 34 відсотки голосів у виборах, що відбудуться 28-го жовтня ц.р. На другому місці із 9,8 відсотками є Популярний союз, консервативна група під проводом Мануеля Фраґи, колишнього міністра в уряді Франсіска Франка.

Але недавній арешт трьох полковників артилерії під закидом плянованого військового перевороту напередодні виборів створює нову політичну ситуацію, яка може обернутися в некористь Соціялістичної партії. Існує тепер нова проблема, що виборці можуть вагатися, чи вибір лівого соціялістичного уряду не спровокує інтервенції еспанських збройних сил.

Як відомо, старшинський корпус еспанських збройних сил є майже всеціло консервативним, і так було десятки років. Але не всі старшини є прихильниками мілітарної інтервенції в демократичних процесах. В 1936 році на початку повстання ген. Франка, із 1,400 професійних старшин лише 200 рішилися пристати до льоялістів. Сьогодні еспанські старшини у великій більшості творять окрему військову касту, яка старається стояти осторонь від політики.

Щодо останнього пляну військового перевороту, 21 генералів, які творять Високу раду збройних сил, видали публічну заяву, в якій засудили плянований переворот згаданих трьох полковників.

І. Клейнер і Я. Сусленський зустрілись з громадою Вашінґтону

Вашінґтон (Д.К.). — У четвер, 23-го вересня ц.р. Ізраїль Клейнер і Яків Сусленський мали зустріч з українською громадою, заходами Об'єднання Українців Вашінґтону і місцевого осередку УДРуху.

Оба вони з'ясували завдання Єврейсько-українського товариства в Єрусалимі і мету своєї подорожі до Америки — інформувати жидів правдиво про український народ, пропаґувати ідею і потребу співпраці між жидами й українцями і допомагати заснувати на американському континенті Українсько-жидівське товариство.

Над їх доповідями розвинулась дискусія, в якій головним чином вказувано на безпідставні жидівські упередження щодо українців і

(Продовження на ст. 3)

Вкрали бандури

Ню Йорк, Н.Й. — У неділю, 10-го жовтня, приїхали з Квінсу до Ню Йорку бандуристи на пробу концертного ансамблю „Гомін степів", запаркувавши авта недалеко від церкви св. Юра. Перед пробою вони пішли на Службу Божу в церкві св. Юра в 12 годині вполудне. Вміжчасі з автомобілів злодії вкрали бандури, чернігівську і душе коштовну, ручновироблену в Дітройті, так звану „полтавку". Ця остання була власністю молодої інструкторки гри на бандурі, яка крім великої матеріяльної втрати (така бандура коштує понад 1,000 долярів) втратила чудовий інструмент, яким вона дуже дорожила.

Адміністрація Школи Кобзарського Мистецтва сподівається, що, ймовірно, могли бути очевидці цього крадіжу, і тому прохає всіх, хто мав би будь-які інформації, звертатися телефонічно на число (212) 658-7449 до адміністратора Школи.

В.А.ГАРРІМАН ПОЖЕРТВУВАВ 1 МІЛЬЙОН НА СТУДІЇ СОВЄТОЛОГІЇ

Ню Йорк, Н.Й. — В.Аверел Гарріман, колишній губернатор цього стейту та амбасадор до Москви в 1943-1946 роках пожертвував 1 мільйон долярів Російському інститутові Колюмбійського університету з метою, щоб пожвавити наукову ділянку у вивченні питань Совєтського Союзу, бо, — як із побоювання твердять знавці цієї справи — студії в ділянці совєтології обнизилися до найнижчого рівня від часу Другої світової війни.

Згідно із словами асистента А.Гарріман, управа Колюмбійського університету проголосить цю дотацію з днем 22-го жовтня ц.р. Він теж сказав, що сьогоднішній Російський інститут перейменують на В.Аверелл Гарріман інситут проґресивних студій Совєтського Союзу. Хоча офіційні чинники Колюмбійського університету відмовилися висловитися на тему дотації А.Гаррімана, обзнайомлені з цією справою, кажуть, що він підвищить свою дотацію до 10 мільйонів долярів.

Фундація Рокефеллера плянує дати дві дотації, кожна по 1-му мільйонові долярів, на досліди закордонної політики СССР в головних американських університетах. Крім цього, сенатор Р.Байден, мол., демократ з Делавару, вніс законопроєкт, за яким встановлять 50 мільйонів долярів дотації для трьох організацій, які досліджують і проводять едукаційною виміною із Совєтським Союзом. До того ж обидва — Російський інститут Колюмбійського університету та Російський дослідчий центр Гарвардського університету — два найбільші престижеві центри дослідів совєтського питання ведуть на протязі двох років на велику скалю збіркову кампанію.

Асистент директора міжнародних зв'язків Фундації Рокефеллера Джан Дж. Стремло заявив, що сьогодні в Совєтському Союзі є втричі більше спеціялістів закордонної політики ЗСА, як їх знаходиться в Америці, які випрацьовували б питання міжнародної поведінки СССР.

Науковці, затурбовані цією кризою, уважають, що на це склалося багато причин: брак фондів, половина професорського складу, яка викладала в університетах в Америці в цій ділянці цього року відходить на емеритуру, брак зацікавлення справами СССР від 1960-их років, часів детанту, спад числа студентів. Джан Сендерс, асистент директора Колюмбійського університету, ствердив, що „в Совєтському Союзі є більше вчителів англійської мови, як є студентів російського предмету в ЗСА". Професор економії у Веллі університеті сказав, що в напрямі студій совєтології заіснувала прогалина однієї ґенерації, а він, якому — 52 роки, є одним із наймолодших науковців у цій ділянці. Він також сказав, що спад зацікавлення питанням совєтології полягає в цьому, що багато фундацій, поміж ними і Форда, які щедро обдаровували університети, сьогодні відійшли від міжнародних проблем і жертвують гроші на студії в ділянці внутрішніх проблем Америки.

У світі

НАМАГАННЯ СКИНУТИ ТЕПЕРІШНЬОГО президента Сомалії, ген. Мохаммеда Сіяда Барре за допомогою етіопських військ, озброєних совєтською зброєю, досі не вдалися. Хоча ці війська все ще знаходяться на території Сомалії, однак їхні зусилля впродовж трьох місяців повалити уряд Сомалії, який ставиться позитивно до Заходу, не увінчалися успіхом.

ДРУЖИНА АНАТОЛІЯ ЩАРАНСЬКОГО звернулася з проханням до Комісії прав людини при Об'єднаних Націях, щоб вона негайно допомогла у стараннях про звільнення її мужа. Вона відбула розмову з д-ром Куртом Гендельом, що є директором цієї Комісії і подала вістку про погіршення стану здоров'я А.Щаранського. Він вже голодує одинадцятий день, на знак протесту, що йому не дають можливості порозумітися з родиною.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПОСТАНОВИВ В найближчому часі розбудувати сильно свої військові нуклеарні сили, коштом зменшення видатків на традиційні військові частини, які мають бути зредуковані на 10 відсотків. Цей новий плян французького уряду виявився в часі представлення військового бюджету, в якому збільшено видатки на нуклеарну зброю на 14,5 відсотка.

НОВООБАНИЙ МЕХІКАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Міґуель де ля Мадрід Гуртадо надіється багато на користі із зустрічі з президентом Роналдом Реґеном. Економічна ситуація Мехіко є дуже хитка із девальвацією пеза та безробіттям, та держава має в ЗСА велику заборгованість, яку не має сили подолати.

ФРАНЦ ЙОЗЕФ ШТРАВС, ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Баварії, відбув широку передвиборчу кампанію для своєї християнсько-соціялістичної коаліції, що в попередніх виборах здобула йому 59 відсотків голосів, та намагається тепер отримати ще більше у близьких виборах. Своєю перемогою в Баварії Ф.Штравс пробує здобути собі силу і дорогу до нового уряду Західньої Німеччини.

У ФРАНКФУРТІ, ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА, появилося в пресі платне оголошення на цілу сторінку з апелем звільнити Рудольфа Гесса, останнього із співробітників Гітлера, що ще далі ув'язнений. Оголошення підписане Товариством для звільнення Рудольфа Гесса, що очолює син ув'язненого. Воно закидає урядам всіх чотирьох великодержав брак гуманности і бажання помсти, що кажуть їм далі держати хвору 89-літню людину, яка відсиділа вже у в'язниці Західнього Берліну 41 рік.

У ЛЮКСЕМБУРЗІ СТВОРИЛИ ОРГАНІЗАЦІЮ, яка має фінансувати видання грецької комуністичної партії в Атенах. На підставі інформацій західньої розвідки цю організацію, яка має назву Товариство для розвитку преси і друку, фінансує Східня Німеччина і її очолює банковий директор із Східньої Німеччини. Припускають, однак, що організація допомагає також СССР та іншим державам комуністичного бльоку пропихати свою пропаґанду в пресі західніх держав.

ЮҐОСЛАВІЯ ЗАГОСТРЮЄ ТЕПЕР УСІ СВОЇ економічні потягнення, щоб в такий спосіб рятувати себе перед далекойдучими труднощами і заборгованістю у західніх державах. Рівночасно уряд Юґославії звернувся до західніх банків за дальшими кредитами, бо зараз вони не в силі покрити всі видатки. Сподіються, що парлямент схвалить економічні загострення в наступному місяці.

В ПОЛЬЩІ СКАСУВАЛИ СПІЛКУ „СОЛІДАРНІСТЬ"

ЗАХІДНИЙ СВІТ ЗАСУДЖУЄ УРЯД ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — Керівники забороненої у Польщі робітничої спілки „Солідарність" звернулися в неділю, 10-го жовтня, із закликом до населення протестувати проти нового закону, яким замінено „Солідарність" на підпорядковану й покірну урядові нову робітничу юнію.

У листі, що нелеґально продістався із варшавської в'язниці Біалолєка, дев'ять провідників „Солідарности" попереджають, що вступлення до членів нової спілки буде „нешляхетним актом коляборації" з урядом. У Варшаві поширюється летючка, в якій закликається населення до чотиригодинного страйку, що має відбутися 10-го листопада в 12 год. вполудень. Заклик до демонстрації закінчується відомими словами провідника вільної робітничої юнії Лєха Валєнси, що об'єднувала приблизно 10 мільйонів польських робітників: „'Солідарність' існує, чи люди цього хочуть чи ні!"

Польський архиєпископ Юзеф Ґлемп, що очолює Римо-Католицьку Церкву у Польщі, у промові, виголошеній з приводу канонізації в Римі польського священика Максиміліяна Кольбе, що добровільно віддав життя, рятуючи життя співв'язня в німецькому концентраційному таборі смерти, засудив польський уряд за скасування „Солідарности". Архиєпископ відкликав свою подорож до Риму з приводу канонізації, а також відкликав заплановану цього тижня поїздку до ЗСА з огляду на напружену ситуацію в Польщі, спричинену створенням нової, урядові підпорядкованої робітничої спілки.

У Римі Папа Іван Павло II гостро скритикував заходи польського комуністичного уряду за заборону „Солідарности".

Президент Роналд Реґен додав і свою гостру критику польського уряду, назвавши його „купою негідних босяків". Під час свого звернення по радіо до населення в суботу, 9-го жовтня, Президент повідомив, що він скасував статус упривілейованої нації для Польщі у зв'язку із забороною польським урядом спілки „Солідарність", назвавши польський уряд „військовою диктатурою". Статус упривілейованої нації уможливлював Польщі торгівлю із ЗСА, вигідні кредити тощо.

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ПЕРЕСТЕРІГ американське населення, що число безробітних, на що вказують статистичні дані подані до публічного відома в четвер, 7-го вересня ц.р., порівняно з числом безробітних у серпні, коли було 9,8 відсотка безробітних, — „дуже можливо" викажуть деякий зріст безробітних. Промовляючи на масовому мітинґу під відкритим небом побіч Невадського університету в Ріно, та під радісні вигуки 5,000 зібраних студентів, Президент у сьогоднішній рецесії обвинуватив демократів, вказавши на „їхню невдачу в політиці минулого". Безробіття в ЗСА зросло до понад 10 відсотків.

В ОБИДВОХ МІСТАХ, НЮАРКУ ТА ЕЛІЗАБЕТ, Н.Дж., безробітні з великим скептицизмом висловлювалися про політиків та не проявляли ніякого зацікавлення у голосуванні в листопадових виборах. 64-річний машиніст, який після 29-річного затруднення у фабриці Зінґера втратив працю, з гіркістю, сумно сказав: „Уже більше до кінця мого життя я не братиму участи в голосуванні, бо не довіряю політикам. Коли вони провадять свою кампанію, обіцюють те і тамте, а як тільки вони опиняться у своєму бюрі, поступають зовсім інакше".

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ В ДАЛЬШОМУ намагаються знайти невідомого спричинника злочину, з руки якого, заживши капсулі Тайленол, померло сім мешканців Чикаґо. Чинники, які очолюють це слідство, фактично відкинули будь-яке пов'язання поміж випадками смерти в Чикаґо і випадком у Філядельфії, Па., де в помешканні студента, в капсулях Тайленолу знайдено циянід; встановлено причиною його смерти — самогубство.

ДОСЛІДНИКИ В УНІВЕРСИТЕТІ ТЕКСАС ЕЙ І ЕМ повідомили, що вони ступили крок вперед у напрямі заощадження пальної енерґії. Речники цього винаходу сказали, що вони відкрили найдешевшу методу вживання соняшної енерґії, при допомозі видобуття водня із води. Вони заявили, що ця техніка з усією певністю може допровадити до використання водню, як основної енерґетичної сили — в заміну за будь-якого роду паливо.

НА МІЖНАРОДНОМУ ЛЕТОВИЩІ ІМ. КЕННЕДІ в Ню Йорку велетенська отруйна кобра вкусила в руку мешканця Фріпорту, Лонґ Айленд, Роберта Гюза, який займається імпортуванням звірят. Кобра, що її тримав Р.Гюз в торбі, мала дев'ять і півфута довжини. Торгівця звірятами зараз відвезено до шпиталю; здоровельний його стан серйозний, але водночас і стабільний.

РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ ЛЮЇС І. ЛЕРМАН, У СВОЇЙ передвиборчій кампанії на пост губернатора Ню Йорку, висунув плян зменшення податків. Він обстоює на дворічнім зменшенні особистого прибуткового податку до 40 відсотків, зредукованні наполовину податків з продажу тобто до двох відсотків, як також закликав до зменшення податків підприємствам. Його противник, теперішній заступник губернатора, Маріо Квомо, сказав, що плянування Л.Лермана принесе стейтові стільки ж само добра, як це приніс плян президента Роналда Реґена для цілої країни. Квомо наполягає на серію дебат поміж ним і Лерманом і закидає останньому, що він уникає з ним зустрічей.

В справі Альманаха

З уваги на поважні кошти видання Альманаха та на велике підвищення поштових оплат, як теж, щоб заощадити зайвого труду та видатку тим, які досі Альманах повертали, інформуємо, що Альманах УНС на 1983 рік буде друкований в обмеженій кількості. Цей Альманах будемо висилати передплатникам, які вже зголосили нам бажання його отримати, та всім, що у найшвидшому часі його замовлять, висилаючи до Адміністрації „Свободи" свою точну адресу.

Ціна Альманаха залишається в сумі — 8 долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.06. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Великий потенціял

Багатолюдна і цікава конференція українських жінок п. з. „Українська жінка у двох світах", яка відбулася в днях 2-го і 3-го жовтня ц. р. на Союзівці виявила нам ще раз цей великий потенціял, що його мають українські жінки у намаганні зберегти українську ідентичність, а з тим і українське життя в ЗСА.

Участь соток молодих жінок не тільки з великих скупчень української спільноти, а з різних частин ЗСА, де вони не раз живуть дуже далеко віддалені від української громади, доказала, що вони більше, як хто інший потребують спілкування із нашою спільнотою та що їх турбують ті самі проблеми. Застановив нас, проте, брак на конференції наймолодшого зрілого покоління студенток і жінок нижче тридцятки. Відрадним явищем було, однак, те, що присутні молоді жінки не були пасивними слухачами панелів, а живо й ділово забирали всюди голос. Зокрема приємно вражало те, що більшість свобідно і добре могло свої думки висловлювати в українській мові.

Але незалежно від того в якій мові вони говорили, відчувалося їх почуття приналежности до нашої спільноти. Саме цей український дух незорганізованих молодих жінок був доказом того, що в них немає почуття меншевартости у тому напрямі, яке, проте, завважили ми, наприклад, у редаґуванні брошурки на конференцію, де українську мову зіштовхнено на другий плян та й ще до менших літер.

Насувається тепер питання, що буде дальше і як конкретно буде можна використати успіх конференції. У її підсумках був апель до учасниць включатися у зорганізоване громадське життя, щоб зберегти в цей спосіб українську субстанцію на майбутнє, а коли вони не зорганізовані, тримати тісний контакт з громадою через українську і англомовну пресу. Заклик втримувати контакт, принаймні через пресу, дуже корисний і доцільний, але для того потрібно доконче зрозуміння важливости преси саме у нашій зорганізованій громаді. А такого немає, що не раз довелося вже ствердити. Навіть саме на цій конференції наша преса була потрактована по „мачушиному", коли панель про засоби комунікації і пресу поставлено як останній з 18-ти і багато учасниць вже не мало можливости його вислухати чи отримати важливі інформації на цю тему. Дивне, що молоді організаторки навіть не мали зрозуміння для завдань присутніх на конференції редакторів, хоча в американському світі журналісти мають завжди особливі права.

У порівнянні з подібними імпрезами в американській спільноті треба відмітити також перевантаження програми у відношенні до існуючого часу. Це відбилося некорисно на можливостях дискусій та зробленні вичерпних підсумків. Надіємося, що може дещо із цікавого матеріялу буде опубліковане, зокрема ключова доповідь д-р Марти Богачевської-Хомяк і що ті, які організували цю конференцію зроблять належні висновки із її перебігу. У заключенні конференції заохочено Організаційний комітет продовжувати працю та плянувати періодичні дискусійні вечори, зокрема для жінок, віддалених від центру, але чи в практиці це можливо буде перевести — невідомо. Багато із учасниць запитувало чи така конференція буде повторена в наступному році, що повинно статися, щоб затримати тяглість того нового процесу, який започатковано на Союзівці.

Десятки молодих українських жінок, професіоналісток і матерів, що бажають затримати свою ідентичність та її поширити, простягнули руки. Хто буде тепер відповідати за те, щоби ці руки не зависли у порожнечі?

Ярослав Курдидик

ПРИМАРА ХЕМІЧНОЇ ЗБРОЇ

Експерти Пентаґону переконані в тому, що Совєтський Союз розглядає у майбутньому хемічну війну, як один із логічних засобів у конвенційній війні, або точніше, як тактику, що нею він зможе добитися переможних осягів — не провокуючи, однак, до того, щоби Захід включався у того роду війну з можливістю нуклеарного відплатного нападу.

У вельми понурому сценарії, що його створюють у Пентаґоні, Москва може рішитися вжити отруйний газ у кожному несподіваному нападі на Західню Европу. Щобільше, в додатку до атаки на передові фронтові частини, Кремль може теж вжити газ, як терористичні засоби проти цивільного населення. Може ще заіснувати і така ситуація, що СССР буде намагатися поширеною газовою атакою, вибити з ладу збройні сили союзників Америки в Европі, таким чином загарбуючи без будь-якого більшого спротиву свої стратегічні цілі.

В американському оборонному бюджеті на 1983-ий рік передбачається підвищити теперішні видатки з 537 до суми 875 мільйонів долярів, щоб в той спосіб зміцнити охорону американських військ проти газової атаки, а також, щоб після припинення продукції хемічної зброї у 1969 році,її відновити. У розпорядженні до цієї віднови наголошено, що Америка мусить випродукувати таку спеціяльну зброю, яка у випадку неминучої відплати, зможе теж накоїти ворогові чимало жертв у людях.

Міжнародній розвідці вдалося призбирати і перевірити точні дані про „Таємничі отруйні гази", які під сучасну пору має Москва у своєму хемічному арсеналі, вони: 1)летелевий нервовий газ; 2) швидкодійний паралічний газ; 3) „розпорошний газ", відомий під назвою „жовтого дощу", що його у формі смертоносного жовтого порошку розсівають із окремо сконструйованих літаків, або розкидають його на ворожому терені у формі стрілен. Про вживання усіх трьох газів сповістили з обширів Індокитаю і Афганістану. Особливо в останньому часі зібрано дуже багато точних даних із Ляосу і Камбоджі, де були засипувані із повітря деякі села, які допомагали повстанцям, що боролися проти комуністичної окупації. Свідчення підтверджували, що особливо від „жовтого дощу" жертви гинули серед неймовірно жахливої агонії. Достовірні джерела теж підтверджують, що СССР має приготовану таку кількість отруйних газів, що тих запасів вистане для того, щоб ними „простелити газову барикаду" впоперек цілої Европи від глибокої Півночі, аж до берегів Середземного моря.

Мілітарні речники ЗСА заявляють, що, на основі зібраних ними доказів, Совєтський Союз зламав понад усякий сумнів домовлення, що їх було принято на Конференції біологічної зброї, бо Москва не лише, що нагромаджує, але і вживає та користується біологічною і токсичною зброєю.

На підтвердження цього наводиться переслухування очевидців у Ляосі, Камбоджі і Афганістані. Москва, — кажуть знавці цих справ — брала до уваги, що ці країни недорозвинені і безсильні, щоб здобутися на будь-якого роду відплатну акцію, а друге — для московських душогубів це була „ідеальна експериментальна нагода" переконатися про те, як у масовому приміненні — діятиме їхня хемічна зброя?.. Згадані речники висловлюють теж думку, що хемічна зброя може бути одним із складових компонентів, якщо Совєтський Союз розпочав би „блискавичну війну" на обширах Европи.

Щоб запобігти такому плянові у „совєтській хемічній стратегії", ЗСА розпочали впроваджувати спеціяльні запобіжні засоби для протихемічної оборони. Військо починає отримувати нове охоронне вивінування, що передаватиме сиґнали остороги. Розпочалося окреме тренування і постворювано спеціяльні з'єднання для протихемічної оборони. Переводяться лябораторійно-дослідницькі дії над отруйними речовинами, де фахівці працюють над виїмково рідкісною програмою, як оборонно запобігати у випадку хемічного нападу на ЗСА. В американській пресі появилися вістки, що у лябораторії, яка приміщується у Форті Детрік, Мериленд, знавці і військові хеміки намагаються знайти вакцину і хемічні невтралізатори на біологічні чи хемічні струї, що їх міг би застосувати ворог проти збройних сил ЗСА, на будь-якому міжнародному пляцдармі.

Незалежно від того президент Роналд Реґен погоджується із пропозицією хемічних фахівців, щоб розпочати продукцію т. зв. „бінарної амуніції", у якій будуть вміщені дві неотруйні хемічні речовини, і щойно після того, коли вистрелить наповнена ними ґраната, або інше переносне стрільно, і коли воно вибухне — ці дві речовини негайно змішуються і перетворюються у смертельну хемічну струю. За найновішими вістками, першу того роду „бінарну амуніцію" розпічнуть продукувати у Пейн Блуфф Арк., це будуть стрільна для вжитку для далекобійних гармат, як також зарядів до меншого типу рухомих ракет. Переводять теж досліди, щоб „бінарні заряди" можна було вміщувати на крилаті ракети і,доповнюючи ними арсенал на території Европи, як протизасіб до подібної системи, якою СССР намагається вивінувати свою армію.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Концерт Адріяна Бриттана

Концерт скрипаля Адріяна Бриттана відбувся у Дітройті 2-го жовтня 1982 року, заходом Культурно-Громадського Клюбу та Українського Музичного Інституту, в не переповненій залі. Імпрези в нашому місті мають, звичайно, успіх, якщо вони получені з бенкетом. Але на виключно мистецькі імпрези людям, на жаль, трудно ходити. Таки трудно!

Адріян Бриттан, концертмайстер Симфонічної Оркестри в Савт Бенд (Індіяна) і професор Нотр Дейм университету та диригент Симфонічної оркестри в цьому ж університеті, при був до Дітройту із своїм самостійним концертом. Програма тривала близько двох годин.

Програма вечора розпочалася „Прелюдією" Вівальді. У тричастинній сонаті Моцарта та чотирочастинній сонаті Брамса, як скрипаль так і пііяніст, Джордж Тенеґаль, виказали вповні свою музичну зрілість та розуміння стилів обидвох композиторів. Вони були цілковито зіграні (це ж твори рівнорядні для обидвох інструментів) і технічно стояли на висоті. Чисті, гарні звуки, як і мелодійна лінія, виходили прегарно. „Ададжо" у сонаті Брамса — це статична елегійність, невимовно чудова мелодія проваджена скрипкою з мистецьким супроводом фортепіяна. А останні частини? Це або легко перелетна третя частина сонати Моцарта, або четверта у сонаті Брамса, „Престо аджітато", пристрасне, таке характерне для музики Брамса.

„Капріччо" Грудіна на тему „Ой під вишнею" перенесло нас в український фолкльор у модерному оформленні; це технічно карколомна, дуже добре виконана композиція. Дальше слідували Людкевича мелодійна „Аріетта" та скочна „Чарабашка". „Другу українську рапсодію" Лисенка мистець виконав стилево в повільній, а опісля в скорій частині. На закінчення концерту Адріян Бриттан виконав „Кармен" — Фантазію Бізе-Ваксмана з цілим рядом славних і популярних мелодій цієї опери. Публіка нагородили виконавців рясними оплесками, вимагаючи наддатку. На „біс" скрипаль відограв композицію Ґервіна з опери „Порґі енд Бесс".

Адріян Бриттан, високої кляси музика, знає свою скрипку, знає і чудово відчуває музику. Його акомпаньятор був також дуже добрий і вони обидва принесли для нашого Дітройту незвичайно гарну, високо культурну, мистецьку імпрезу. Позитивне явище — це присутність на концерті досить великої кількости молоді.

Марта Тарнавська

М. Бескид

„СВІТ ЛОВИВ МЕНЕ, АЛЕ НЕ ВПІЙМАВ"

(В пошану філософа Григорія Савича Сковороди)

I

„Торбина, книга в ній, сопілка проста
Йому за вірну подругу були...
Так він ходив у світі, повнім зла,
Чужий гріхові, суєті та злості".

Слова заголовку та наведена строфа характеризують постать нашого народного філософа Григорія Савича Сковороди і в грудні 1982 року завершується 260-річчя з дня народження цієї визначної постаті. Він, Григорій Сковорода, являється нашим визначним ученим, найбільшим філософом та мандрівником, а також теологом, композитором, музиком та байкарем, що жив і любив природу, та від молодечих літ він мав сильний потяг до матері-природи та до свого поневоленого народу.

Григорій Савич Сковорода народився 3-го грудня 1722 року в селі Чорнухи, Люблянського полку на Полтавщині в родині селян-козаків, де прожив він до 16-го року життя. Початкові знаня набув він в місцевій школі,а від 1738 навчався в різних школах та академіях де відзначався гостротою розуму та небуденними здібностями. На 22-му році життя був він заанґажований до придворної капелі при царському дворі в Петербурзі, а також навчався в славній Києво-Могилянській Академії в Києві. В роках 1750/53 побував він в Мадярщині а також відвідав: Юґославію Австрію Німеччину Італію та Польщу. Після повороту в Україну Сковорода продовжував дальше сту дії,а потім він був професором в Харківській колеґії, та в родинах деяких землевласників, а наостанку був він повних 25 років постійним мандрівником по Україні, де придбав собі славу мандрівного філософа, маючи серед народу багато друзів та звеличників. В 1770 році Сковорода ще один раз відвідав Київ, а потім продовжував мандрівку до останніх днів свого скитальського життя. Помер Сковорода в Іванівці коло Харкова дня 9-го листопада 1794 року, де поховонено його в могилі, що її він сам собі викопав,на якій опісля побудовано йому пам'ятник. Згідно з переказами тодішніх сучасників, Сковорода предчував свою смерть, — і сам викопав собі яму, перебрався у чистий одяг, склав свої твори під голову, накрився звичайною свитою, — і так спочив на віки. Перед смертю він висловив бажання, щоб на його могилі поставити напис: „Світ ловив мене, але не впіймав."

Сковорода — вчений, професор, теолог

Уже в 1738 році Григорій Сковорода вступив до Києво-Могилянської Академії і як 16-тилітній юнак почав життєву кар'єру, яка не принесла йому вигідного та безжурного життя, але еможливила йому бути професором в Переяславській колеґії, де й написав він підручник поетики, який, на жаль, не зберігся, бо його зміст не одобрив тодішній єпископ — Іосаф,який звільнив Сковороду з посади учителя. До Харківської колеґії прибув Сковорода в 1759 року і був в ній діяльний до 1761 році. Там пропонували Сковороді висвятитися на священика, але він цю пропозицію відкинув словами: „хіба хочете, щоб і я збільшив число фарисеїв", але науку продовжував і вчив там грецької мови. Опісля в роках 1768/69 Сковорода знову повернувся до колеґії та викладав у ній етику. Тоді він виступив в обороні свого учня та приятеля Ковалинського, а коли їх обох з колеґії усунено, то відтоді Сковорода почав своє мандрівне життя.

Сковорода — поет, байкар, філософ

Поетичні твори Сковороди не видано в тих давніх роках як один збірний твір, а появилися вони в різних і принагідних публікаціях та виданнях, в яких було поміщено 30 його віршів та подібне число пісень, переважно релігійного змісту. Свої твори писав Сковорода не в народній українській мові, а вживав він традиційно-старослав'янської мови, а це за словами Шевченка не дало йому змоги стати видатним поетом України. Загально можна устійнити, що Сковорода писав свої твори та вірші на релігійні теми, а це свідчить, що він вірив в Бога, хоча деколи виступав проти сваволі попів та підхлібства тодішніх єпископів. Сковорода оставив нам поважну спадщину як байкар, бо написав він більше як 30 різних казок та віршів. Всі вони були насичені українським кольоритом та численними народними прислів'ями та приказками, в яких промінювала висока культура та ориґінальність.

Філософічні твори Сковороди находяться частинно вже в його поезіях та байках, а окремо в його філософічних трактатах, яких тоді рівнож ніхто не друкував, а збереглися вони тому, що їх часто списували його однодумці.

(Продовження буде)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Як ви дивитесь на об'єктивність західньої преси, в тому числі й української,у висвітленні подій у світі?

ВІДПОВІДЬ: Об'єктивність річ необхідна в інформаційному процесі. Дуже добре висвітлювати факти й події в оцінці різних політичних середовищ, які щиро вірять у те, що стверджують. Але, коли йдеться про висвітлення заяв совєтських діячів та преси, то тут треба бути дуже обережним. Бож свої заяви совєтські діячі та преса робить, розраховуючи справити враження на західній світ і дезінформувати його. Завданням цих заяв: замаскувати або викрити факти. Тому, об'єктивність вимагає ставитись до цих заяв критично і якщо й публікувати їх, то неодмінно з коментарем щодо природи совєтської преси.

Проте західня преса не завжди це робить. Наприклад, цитуючи совєтську пресу, не завжди підкреслює, що вся ця преса висловлює єдину точку зору — а саме, погляд урядової мафії. Коли ж цього не зробити, то західній читач може зрозуміти, що йдеться про голос громадськости, як це є на Заході. Насправді ж надруковане в совєтській пресі відповідає поглядам нікого іншого, як Брежнєва та Андропова, то ж чи є потреба цитувати цю пресу взагалі? Цитати із совєтської преси, належно непрокоментовані, фактично необ'єктивно інформують читача і сприяють поширенню совєтської дезінформації.

Ще більше шкоди справжній об'єктивності завдає та преса, яка виносить цитати із совєтських газет у заголовок інформації. Адже заголовок надрукований грубим шрифтом читач запам'ятовує найкраще, а надто, коли самої статті не читає зовсім (буває що газету тільки проглядають). Таким чином, описана вище практика, на ділі виявляється зразком необ'єктивности. Наприклад, якщо у заголовок виноситься цитата із совєтської преси „Американський бойкот — політична помилка" (йдеться про бойкот сибірського газопроводу), то навряд чи це можна назвати об'єктивністю, бо фактично дається слово совєтській пропаганді,яка в основі своїй дезінформативна. Бож немає сумніву, що совєтська мафія (а саме її думки висловлює уся совєтська преса) ніколи не визнає рації в діях спрямованих проти її інтриг. І поборюючи бойкот, вона не скаже слова правди,

(Закінчення на стор. 3)

Яр. Климовський

„МОЇМ СИНАМ, МОЇМ ПРИЯТЕЛЯМ"

(Відгук читача на книгу Юрія Стефаника-Клинового)

III

Та згодом той „шум" притих, а коли вона, приїхавши з далеких світів,давала свої цікаві доповіді в більших містах Галичини, залі були заповнені вщерть. Усі були охочі подивитись на вродливу, брунатну від сонця, мандрівницю і послухати її розповідей про далекі краї.

Вже „Чаром Марокка" (1932) доказала Яблонська, що в неї непересічний письменницький хист. Пізніше на протязі семи років появилися: „З країни опіюму та рижу (1936) і двотомник „Далекі обрії". В 1972 році вийшла її посмертна збірка „Дві ваги — дві міри". Інша характером її книжка „Розмови з батьком". Це родинна хроніка, переткана глибокопсихологічними моментами.

Микола Понеділок. Здається, що так недавно ми його бачили на сцені, купували його книжки, що ще пахли друкарською фарбою, у перерві з ним говорили, а й після виступу в часі перекуски слухали його знаменитих розповідей і прямо заходилися від сміху і жалів, що він оці розповіді не включив у свій репертуар.

„Про творчість Миколи Понеділка можна б говорити широко і багато, як і багата його творчість своїми жанрами і сюжетами. Немає, здається, нікого між нами, хто б не захоплювався його виступами, хто б не зачитувався в таких його збірках, як сповнені щирим українським гумором „Соборний борщ" і „Смішні сльозини", чи у пройнятих глибоким ліризмом, тугою і сантиментом до рідної землі розповідях „Говорить лише поле" і „Зорепад". Здається мені, що коли б жив Василь Стефаник, то він прийняв би зорепадну творчість Миколи Понеділка з таким же зворушенням, з такою радістю і благовінням, як сприйняв новелі так жорстоко знищеного Григорія Косинки і визнав би, як і його, своїм прибраним сином".

(З доповіді Богдана Кравцева на вечорі на пошану Василя Стефаника, влаштованого 86-им Від. СУА в Нюарку 13-го листопада 1971 р.)

Ще один деталь. В одній нашій розмові Микола Понеділок сказав: „вже не буду більше швендятися і викаблучуватися, в мене серйозні творчі пляни". На превеликий жаль і втрату для української літератури, його плянів йому вже не пощастило здійснити.

Олена Теліга. Вправді про неї в книзі 18 сторінок друку, та більшістю це згадки про її життя і її чоловіка та її перебування в Києві, де вона очолювала Спілку Письменників і де вона 9-го лютого 1942 року згинула геройською смертю враз із чоловіком з рук Ґестапо, взявши на себе цілу відповідальність за діяльність Спілки, а діяльністю Спілки не була якась, скажім, революційна робота, а виключно національне усвідомлення за допомогою літератури і мистецтва, та в очах брунатного окупанта патріотизм рівнявся революції, до речі така ж інтерпретація й інших займанців.

Сім сторінок тексту, це розгляд Збірника „Олена Теліга". З цього уступу наведено декілька рядків, у яких оцінка поетичної творчости О. Теліги:

„Всі критики та мемуаристи (цих останніх аж 18), одночасно ствердили високу вартість поезій Олени Теліги. В. Державин заявив, що вона — „наша найбільша після Лесі Українки поетеса", а далі, що поема „Вечірні пісні" становить геніяльну синтезу тематики любовної та громадської". Думку про високу позицію поетеси в українській літературі потвердили інші критики, отже Бойко, Бойчук і Рубчак, Гординський, Шевчук, нарешті теж добрий знавець української поезії, польський поет Юзеф Лободовський".

Борис Олександрів. Його справжнє прізвище Грибінський, походив із Житомірщини. На 25-му році життя видає першу збірку своїх поезій у Зальцбурзі „Мої дні" (1946). Після довшої перерви — „Туга за сонцем" (1965), згодом „Колокруг" (1972) і „Камінний берег" (1975). Крім цього дві збірки гумористично-сатиричних оповідань „Свирид Ломачка в Канаді (1951) і „Любов до ближнього" (1961).

Перед своєю трагічною смертю, що сталася 21-го грудня 1979 року в Торонто (наїхав на нього з цілою силою нетверезий водій) підготовив до друку „Поворот по сліду".

Улас Самчук. У 1931 році дебютує збіркою новель „Віднайдений рай". Рік пізніше появляється його славний роман „Волинь", трилогія і в 1934 році „Кулак", „Гори говорять" та в тому ж році лірична повість „Марія".

Після перерви, зумовленої воєнним часом і редакторською працею — „Юність Василя Шеремети", двотомний роман (1947), „Морозів хутір" (1948), це перша частина трилогії „Ост", „Темнота" (1957), друга частина „Осту", „Чого не гоїть огонь" (1959), твір присвячений Українській Повстанській Армії, „На твердій землі", роман про Канаду (1968), „На білому коні", перший том спогадів і продовження їх „На коні вороному".

Ще слід згадати „Живі струни" (про Капелю бандуристів), „Союз незнаних" — про УНС, „Шумлять жорна, драма про УПА та багато іншого матеріялу, приготованого до друку.

Ось як оцінює творчість Самчука автор книги:

„Вартість творів письменників висока тому, що він, здається, без ніякої напруги мислить образами, що мистецькі компоненти його романів, отже метафори, порівняння, тропи, композиція, навіть ритміка його прози, такої якости, що виносить його твори на світові висоти".

A propos світових висот. Уміємо багато дечого зробити, навіть інколи здивувати чужинців — чи не було б добре наше зусилля спрямувати на ділянку культури, за допомогою якої ми могли б добитись успіхів і розголосу ґльобального засягу.Що я маю на увазі? Вибрати найкращий твір Самчука, перекласти його на англійську мову і представити його Нобелівській комісії. Хай письменник виступив би, скажім, як канадець, та всі знатимуть, що він українець. Це саме можна зробити з Василем Баркою у ЗСА. Хтось скаже та ж знайти дорогу до Нобелівської комісії не так легко. А легко було спровадити з СССР до ЗСА цілу родину, серед якої була відома дисидентка і в'язнена за націоналістичні ухили? А хто ж представив Нобелівській комісії Генрика Сєнкевича в 1905 році, як не приватні особи, та ж у той час Польщі не було.

Павло Маляр. Маловідомий нам письменник народився приблизно 1918 році (у книзі сказано „ наприкінці Першої світової війни) на Харківщині у тому її районі, де вона межує з Херсонщиною. Недовго після Другої світової війни появилася його збірка, як одна з перших — „Перший сніг", згодом „Щастя", збірка нарисів (1947), пізніше (1954) повість „Хліб"; письменник вирішив написати трилогію п. з. „Золотий дощ" з уваги на це наступила довша перерва. 1965 року появляється перша частина трилогії п. з. „Чайка", в 1968 році друга частина трилогії п. з. „Перевесники", а згодом третя — „Поема про Улянку".

Емма Андієвська. Її творчість найбільш модерна, тобто йде крок у крок із духом часу, та найважливіше, що вона (творчість) мистецьки цікава і гідна уваги. Творчість Емми Андієвської переткана психологічно-філософськими думками, які вдумливий читач намагається зглибити. Знаю одного письменника, який до безтями зачитується у книжках, над якими треба мислити, мовляв, органічно не люблю легких до читання книжок. І мене Е. Андієвська заставила вдуматися в її творчість на її вечорі. Автор книги пише, що вона „ідеалістка найвищої кляси, що не може примиритися із тваринною подобою людини". Письменниця, очевидно, не має на думці теорії Дарвіна, а тільки внутрішню конструкцію людини, її психічну сторінку.

Почала писати, маючи двадцять літ. Її поетичні збірки: „Поезії" (1951), „Народження ідола" (1958), „Риба і розмір" (1961), „Кути опостінь" (1962), „Первні" (1964), „Базар" (1967), „Пісні без тексту" (1968)

Її твори прозою: „Подорожі", новелі, „Тигри", „Джалапіта", нариси — всі (1962), „Герострати", роман (1970), „Роман про добру людину" (1973). Тут ми не включили її найновішого роману „Роман про людське призначення".

У підсумку даймо слово Юрієві Клиновому: „...Емма Андієвська опанувала бездоганно техніку модерної повісти, в деякому розумінні їй передуючи. Саме тому переклад її романів на чужі мови, хоч це справа далеко не проста, міг би спопуляризувати нашу літературу та витягнути її з багна провінціяльщини, де з такою дбайливістю затоптав її „старший брат". Зокрема варто б перекласти „Роман про добру людину", бо він є літературною енциклопедією модерного українства".

(Закінчення на стор. 4)

Доповідь про Лемківщину

В п'ятницю, 1-го жовтня 1982 року, в нюйоркському Літературно-Мистецькому Клюбі, у співпраці з Науковим Товариством ім. Тараса Шевченка і Організацією Оборони Лемківщини, було влаштовано доповідь на болючу актуальну тему — „Лемківське питання в Польщі в роках 1932—1982".

Вступне слово виголосив голова НТШ проф. д-р Ярослав Падох із питомим для нього промовницьким хистом, переплітаючи власні думки читанням поезій великого співця Лемківщини Б.І.Антонича.

Від 1-го Відділу ООЛ говорив коротко й гідно голова його Василь Скомський. Відтак досить численно зібрана публіка вітала оплесками головного доповідача, молодого лемківського вченого, мґра Івана Гватя.

Він-симпатична з вигляду молода людина, уроженець південної (підсловацької) Лемківщини, народився в 1950 році в Бардієві, закінчив середню школу в Пряшеві, університет у Римі, тепер готується захищати докторську працю в мюнхенському німецькому університеті. До Америки приїхав, щоб співпрацювати в редаґуванні Лемківського Збірника чи пак Енциклопедії, який готується в УНІГУ коштами 1-го Відділу Організації Оборони Лемківщини.

У доповіді було подано коротко трагічну історію лемківського племени за останні півсторіччя, починаючи від 1932 року, коли режим Пілсудского розпочав посилений наступ на національну ідентичність лемків, бажаючи відірвати їх від всеукраїнського пня - аж до сьогоднішнього дня, коли Лемківська Земля залишилася в більшості руїною й пусткою, а її діти живуть, силою вивезені на заслання або розсипані по широкому світі.

На превеликий жаль, доповідач розчарував свою, особливо лемківську публіку деякою неповністю й однобічністю інтерпретації нової лемківської історії. У своїй доповіді він користувався майже виключно польськими й підпольськими джерелами, не беручи до уваги тієї багатої літератури, яка появилася у вільному світі, написана лемками про них самих без цензури чужої пресії. Тому він, наприклад, поминув мовчанкою всю боротьбу УПА на Лемківщині (з вийнятком принагідної згадки про вбивство ген. Сверчевского), але говорив досить широко про якусь ніби велику участь лемків у польському комуністичному підпіллі і про їх масову й добровільну участь у рядах совєтської армії. (Ми знаємо, якою була та „добровільна" участь у Східній і Західній Україні

Він навіть в одному місці договорився до абсурдного ствердження, що „українські націоналісти мали неґативний вплив на національне освідомлення Лемківщини".

Хочемо вірити, що ці досить оригінальні погляди шановного доповідача не відіб'ються на змісті редаґованої ним „Лемківської Енциклопедії".

Орп.

НЕ БАТЬКО, А СИН

У дописі Софії Кришталь ської „Два докторати" /„Свобода" ч. 191 з 8-го жовтня/ трапилася помилка в передостанньому параграфі: не батько д-р Зірки і д-ра Богдана Галібеїв, а, власне д-р Богдан Галібей — член УЛТПА. — Ред.

Етнічний Фестиваль в Ню Джерзі

Джейн Бурджіо, секретар стейту, читає проклямацію губернатора Томаса Кейна. За нею стоять Джордж Паппас, голова Етнічної ради, (справа) посадник Джерзі Сіти Дж. МекКен, і А.Столярік, ведучий програмою

(*Фото Д.Рак*)

На українській виставці. Євгенія Харченко передає подарунку—кераміку, Джейн Бурджіо у присутності Ігоря Ольшанівського

(Д.Рак)—Цьогорічний стейтовий міжетнічний фестиваль в Ліберті Стейт парку в днях 11-го і 12-го вересня 1982 року на тлі мангеттенських хмародерів, мав осередньою точкою—церемонію представлення членів відновленої стейтової Етнічної ради.

Офіційна частина почалася в перший день, коли були вже влаштовані станки з виставками та столи з харчами біля сорока етнічних груп в обширній галі терміналу, та відбулася початкова програма на сцені, влаштованій на площі перед терміналом, прибраній осінніми квітами.

Губернатора Томаса Кейна репрезентувала Джейн Бурджіо, колишня членка стейтової Асамблеї на протязі вісьмох літ, тепер іменована секретарем стейту, очоливши стейтовий департамент Ню Джерзі. При цьому департаменті і під її зарядом створено уряд етнічних справ, в рамках якого працює Етнічна рада, покликана губернатором Кейном екзекутивним розпорядком ч. 11 з 23-го липня 1982 року. Завданням Ради, згідно з точкою 2 розпорядку, є „дораджувати губернаторові і рекомендувати програми й інші проєкти стейту у відношенні до етнічних груп". Склад Ради збільшено до 19 членів, репрезентантів окремих етнічних груп та додано шість членів „з уряду" із різних стейтових аґенств.

У присутності майже всіх членів Ради на сцені Дж. Бурджіо передала привіт від неприсутнього з причини недуги губернатора Кейна та відчитала лист до нього від президента Р.Реґена. „Я вітаю цю спеціяльну нагоду, щоб висказати моє признання і відзначити вклад наших чисельних етнічних груп не лише для стейту Ню Джерзі, але й цілого народу",—писав Президент передаючи побажання успішного перебігу фестивалю (20 серпня 1982).

Потім вона поінформувала про формальності, пов'язані зі створенням, зглядно з реконструкцією Етнічної ради, а також про видану губернатором проклямацію „Тижня етнічної спадщини" від 6-го до 12-го вересня цього року.

Довга церемонія, якою проводив Албин Дж. Столярік (словацька група), включала промову Т.МекҐанна, посадника Джерзі Сіти, котре започаткувало парк, подарувавши 144 акри землі; привіт Джоржа Паппаса (грецька група), голови Етнічної ради, та Роберта Зоковського, екзекутивного директора ради. В офіційній групі був також Алвин Фелзенберг, асистент секретаря стейту; Джім Піндар, спеціяльний асистент губернатора, та від української громади Зенон Онуфрик, член ради. (Андрій Кейбіда, „вільний член" Ради, був присутній наступного дня.). Церемонію закінчило мале дівча з Еквадору Яннет Новано, обдароване надзвичайним голосом, проспівавши до мікрофону англійською мовою пісню „Америка".

Невелика церемонія відбулася ще й другого дня, коли Дж. Паппас вручив пані Бурджіо корсаж, а вона при цій нагоді ще раз вказала на багатоетнічність стейту Ню Джерзі, де за зіставленнями історичної комісії, є 98 різних національностей, з котрих італійська є найбільшою, а калмицька найменшою. Крім цього, ведучий програмою дня Карль Педерсен, член Ради, постійно так сказати б, „реклямував" Етнічну раду. Координатором фестивалю був Юган Саймонсон з департаменту громадських справ, а в групі вісьмох співспонзорів є також нюджерзький Етнічний Центр.

Дводенна програма, що складалася із танкових, вокальних і музичних фольклорних точок різних груп, була цікавою, з доброю технічно-звуковою обслугою. Переважали народні танки у своєрідних барвних народних строях, і лише виступ танкової групи з Бриджвотер, що нібито презентувала вибір етнічних танків (жидівські, німецькі, російські, українські тощо), за свобідною хореографією, відбігав від автентичности.

Виступ українського ансамблю бандуристів „Гомін" під мистецьким проводом Володимира Юркевича був контрастовою атракцією, вказуючи автентичністю строїв, інструментів та виконання на прадавню співочу традицію українського народу і його культуру. Ансамбль відспівав чотири пісні: „Ой, у полі нивка", „Цвіла, цвіла калинонька",„Ішов козак" і „Полісся 43".

Участь брали бандуристи Тарас Василик, Михайло Гнатишин, Михайло Гринюк, Петро Козира, Петро Кузів, Олександер Напора, Михайло Стоцько, Андрій Стусик; заповідала англійською мовою Оксана Стусик, а додаткова інформація про ансамбль і інструмент була подана в летючці.

На середині терміналу влаштовано українську виставку в трьох частинах: Предмети народної творчости, у праці Євгенії Харченко (писанки, вишивки, кераміка); матеріяли в обороні політичних в'язнів, зібрані асоціяцією Американці в обороні людських прав в Україні з участю Ігоря і Божени Ольшанівських та Володимира Боднара; виставка „Історія України" англійською мовою різних авторів, періодів і видань (з приватної збірки).

На протязі двох днів публіка оглядала виставки, розпитувала і занотовувала інформації, оглядала мапу України та розібрала підручну інформативну брошурку. Виставку відвідала секретар Бурджіо зі своїм чоловиком і тоді їй вручено подарунок від стейтової ради кераміку, а Б. Ольшанівська дала дерев'яну писанку. Довше затримались при виставках Джордж Паппас з дружиною, котрих обширно інформував Андрій Кейбіда, вказуючи на деякі спільні культурні елементи.

Три станки з харчами (75-ий Відділ СУА, М.Машера і Р.Мигаль та В.Івашко) та один з дрібними українськими виробами братів Григоровичів доповнили українську участь у цьому традиційному, четвертому зверги річному Етнічному Фестивалі.

І. Клейнер...

(Продовження зі стор. 1)

на потребу правильного інформування американських жидів про український народ та його стремління. Зокрема порушено справу процесів проти кількох українців, обвинувачених в коляборантстві з німцями, в яких певну ролю грали також жиди. Ці процеси, говорили дискутанти, викликали серед української спільноти зрозуміле хвилювання, бо ці процеси через тенденційне насвітлення пресою, кидали пляму на українське ім'я, штовхали певну частину жидівського суспільства до антиукраїнських виступів і таким чином розпалювали ворожнечу між обома групами. Зокрема українці обурені тим, що американські суди допускають совєтські „докази" і „свідчення", препаровані КҐБ.

Доповідачі висловили такий погляд на цю справу: коляборантство було у всіх країнах, окупованих німцями, включно з Україною, бо воно було зумовлене життьовою конечністю. Воно було б і між жидами, якщо б німці не здійснювали програми тотального знищення жидів. Але за таке коляборантство, подиктоване конечністю, не можна судити людей, за вийнятком тих, що добровільно брали участь у воєнних злочинах нацистів. В СССР і контрольованих ним країнах залишилось чимало людей, які так чи інакше співпрацювали з німцями, але вони швидко переключились на коляборантство із совєтським і сателітніми режимами, і їх зовсім не переслідують. Все вістря совєтської пропаганди скеровано проти тих „коляборантів", що виїхали на Захід і говорять правду про совєтський тоталітарний режим, зокрема проти українських імігрантів, щоб наставити жидів проти українців і навпаки. Совєтських „документів" і „свідчень" проти таких „коляборантів" не можна приймати в добрій вірі, бо вони подиктовані політичними мотивами і мають провокативні цілі.

Про це вони, доповідачі, будуть говорити з відповідними чинниками, а в розмовах з жидівськими колами будуть по змозі впливати на зміну їх наставлення до українців та переконувати їх у потребі співпраці.

Дружня...

(Продовження зі стор. 2)

а буде фальшувати факти.

Для справжньої об'єктивности досить обмежитись повідомленням, що совєтська преса, як завжди, коли зачеплено інтереси її аґресивного уряду, переповнена матеріялами, котрі на всі лади критикують Америку за її бойкот. При цьому зовсім не треба повторювати наведені в совєтській пресі арґументи, бо можна не сумніватися, що вони тенденційно спрепаровані а то й сфальшовані взагалі.

Отже об'єктивний підхід до джерел інформації, засвоєний західньою пресою, не слід поширювати на пресу совєтську, бо можна сказати наперед, що буде у ній писатися, і нема тому жадної потреби до її голосу прислухатися.

ЗГІДНО З УРЯДОВИМИ ЧИННИКАМИ, Департамент будови домів і розбудови міст плянує встановити зміни у призначуванні федеральної фінансової допомоги для розбудови. Речник цих справ заявив, що Департамент пошукує за можливостями перенести понад 1 більйон із дотогочасної допомоги місцевим управлінням до фонду розбудови міст і стейтів.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

Джерзі Сити і околиця!

В неділю, 17 жовтня 1982 р., о год. 4-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при Фліт і Овкленд Аве., Джерзі Сиѓі, Н. Дж.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:

з Джерзі Сиѓі: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Схвалення організаційного пляну праці на останні місяці цього року.
6. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь

Володимир Сохан, головний секретар УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Володимир Білик, *голова*

Осип Зубрицький, *секретар* — **Володимир Бутковський**, *касир*

PITIO, OLESNYCKY & PITIO
1339 Springfield Avenue
Irvington, New Jersey 07111

SUPERIOR COURT OF NEW JERSEY
CHANCERY DIVISION
SOMERSET COUNTY

IVAN IAVILIAK
Plaintiff,
vs.
MARIA ANTONIVNA IAVILIAK
Defendant

DOCKET No. M-29175-81

CIVIL ACTION

NOTICE TO DEFENDANT

TO: MARIA ANTONIVNA IAVILIAK

By Order of the Superior Court, wherein Ivan Iaviliak is plaintiff and you are defendant, you are required to answer the plaintiff's complaint on or before December 20, 1982, by serving it on Nestor L. Olesnycky, Esq., plaintiff's attorney, at 1339 Springfield Avenue, Irvington, New Jersey 07111 and filing it with the proof of service in duplicate with the Clerk of the Superior Court, State House Annex, Trenton, New Jersey, 08625, and if you fail to answer, an appropriate judgment shall be rendered against you.

This action is to obtain a divorce.

NESTOR L. OLESNYCKY
Attorney for the Plaintiff

„Моїм синам..."

(Продовження зі стор. 2)

Емма Андієвська належить до трійки найбільш працьовитих, найбільш плодотворних письменників — вона, Самчук, Барка.

З розділу „Про деяких українських письменників" виберемо тільки Аркадія Любченка, який, на нашу думку, повинен бути в першому розділі.

Від 533 до 564 сторінки — десять рецензій (крім інших на твори: Барки, О. Тарнавського, Любович, Ікера) їх хоч-нехоч вилишимо, як і Miscellanea. І так вже забагато сухої статистики.

Аркадій Любченко. Популярний письменник як на наших східніх землях, так у Галичині. Очевидно мається на увазі книголюбів, яких у малій Галичині було більше ніж під сьогоднішню пору в цілій діяспорі. Аркадій Любченко народився в останньому році XIX сторіччя в Старому Животові на Київщині. Брав участь у визвольних змаганнях. Декілька років працював завідуючим літературною частиною театру ім. Франка. Він теж автор декількох п'єс. Почав писати з 1918 року. До 1930 року вспів видати, крім творів українських письменників, чимало збірок творів найвизначніших клясиків світової літератури в перекладі на українську мову. Сам переклав із французької мови А. Доде і Ф. Моріяка. У роках 1931 до 1933 був приневолений каятися за „ухили" в творах — „Вертеп", „Образа", „Ворог", „Кров", „Два листи" й ін.

Перша збірка його новель „Буремна путь" (1925), „Вона", збірка оповідань (1929), „Вітрила тривог" (1932) і згадані, за які „каявся".

„Його твори — каже Ю. Клиновий — елегантні і вишукані, дають нашій літературі гарні зразки стилю, що дуже нагадує стиль клясиків французької прози."

• • •

Книгу Юрія Стефаника-Клинового „Моїм синам, моїм приятелям" читається з великою приємністю, тим більше мені було приємно, деяких бо письменників я знав особисто — звичайно одних менше, інших більше чи пак ближче.

Я мав велику честь знати особисто Василя Стефаника, бо як же ж бути в Русові і не скласти пошани великому письменникові, при чому слід згадати, що „Земля" Стефаника була в репертуарі театру, в якому я працював. Також неможливо було бути в Домі ЗУАДК-у у Філядельфії і там не зустрічатися з Тодосем Осьмачкою, де він і мешкав. Як довго тривала з ним розмова (не тільки зо мною) це залежало від його настрою. Іноді скінчилося на „Добрий день!". Софронова-Левицького знав я зі Львова. Зчаста ми зустрічалися у приміщенні „Веселого Львова", для якого він писав сценічні тексти. Дуже коротко перед своєю смертю він ще вислав мені свою п'єсу, темою якої була большевицька окупація Львова і під час неї наша підпільна робота. З Миколою Понеділком я познайомився в Німеччині, в таборі Шляйсгайм поблизу Мюнхену, коли він заки бути письменником був актором таборового театру, якому то театрові я влаштував гостинні виступи в таборі „СС-Касерне". Це було моє найкоротше турне в моєму житті. Не знаю чи довжина цього „турне" сягала трьох кілометрів.

А тепер кілька слів про автора книги.

Автор має Богом даний хист писання. Безперечно, це генетичне унаслідження — про речі звичайні писати незвичайно. Закоханий у письменницьку орнаментику — поетичні образи, порівняння, метафори, епітети тощо, автор книги сам має дар їх творити й не минає нагоди тут і там їх експонувати. Наприклад, про стиль Вассияна висловлюється так:

„...Створюється враження, ніби читач, по бурхливому штормі, заплив у затишну, без жодної зморшки затоку." (ст.124)

Або, згадуючи твори народної творчости — каже:

„...вони, як жайворонки влітку, зависають у небесній синяві." (ст. 250)

Обговорюючи книжку про Григорія Косинку, видану в УССР, висловлюється:

„Холодним вітром віє від цієї книги, смертні тіні чорними павуками повзають по її сторінках" (ст.255)

Або, подаючи характеристику Тодося Осьмачки, як людини і письменника:

„...він у відношенні до нас був ніби величезний кактус: з масою колючок, але й божественним червоним квітом, що горів нам і, я певний, горітиме непогасним вогнем прийдешнім поколінням українського народу." (ст.264)

Про природу в творах Самчука:

„...Природа дихає, живе разом з героями Самчукових романів, наша земля воскресає в них, чудова, прекрасна, горда." (ст.419)

Для ілюстрації я подав заледве п'ять прикладів, а їх у книзі безліч.

Ця книга само собою, заслуговує на відзив опитного літературного критика, щоб оцінити оцей твір з погляду естетичних критеріїв, норм і вартости включно до аналізи й інтерпретації, як небуденне явище в нашій літературі.

Щождо автора цього тексту, його інтенцією було в коротких обрисах у журналістичний спосіб подати читачеві, що містить у собі ця блискучо написана книга, якої в продажі немає. На кожний спосіб, погодимося, що цією книгою, її автор ще більше закріпив свою позицію в нашій літературі.

Завершуючи цей відгук, висловлюю свою вдячність авторові, що зволив подарувати мені один із трьохсот примірників та ще з дедикацією, яку закінчує: „... з поклоном Його Дружині". Яка шкода, що вона цього не прочитала, подивляючи ґалянтність і тонкощі Юрія Васильовича Стефаника.

ЗМІНИ ЦІН ЗА ОГОЛОШЕННЯ
у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

З уваги на підвишку поштової оплати (понад 100%) за висилку „Свободи" та Українського Тижневика", як також поважний зріст цін паперу та інших друкарських матеріялів, Адміністрація „Свободи" є **ЗМУШЕНА** піднести ціни оголошень, які обов'язують з днем **1-го квітня 1982 р.**, а саме

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки .... $ 6.00

1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) $10.00

Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по .... $10.00 за кожний інч.

Якщо до оголошення включається знимку — коштуватиме додатково

Фоторепродукція на одну шпальту .... $ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти $10.00
Фоторепродукція на три шпальти $12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

•

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту — за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки .... $ 6.00

1 інч через одну шпальту — за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) $10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА.

Телефонічно оголошень **НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ**, тільки у наглих випадках.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

ВІДБУВСЯ III РІЧНИЙ ТУРНІР ҐОЛФА УСВТ „Ч.СІЧ"

У суботу, 18-го вересня ц. р., на ґолфовій площі „Спукі Брук" в Сомерсет, Ню Джерзі, відбувся III з черги річний відкритий турнір ґолфа, що його організувало УСВТ „Ч.Січ". Турніром проводив Комітет в складі: адв. Нестор Олесницький, ланковий ґолфа „Ч.Січі" і Юрій Тарасюк та Борис Михайлів, члени. Про те, що цей популярний у ЗСА спорт притягає все більшу кількість українських ентузіястів ґолфа, свідчить число учасників звітового турніру, на який приїхало 37 змагунів, навіть з таких віддалених місцевостей як Вашінґтон, Пенсильванія, Конектикат і, очевидно, з ряду міст Ню Джерзі.

Згідно з вислідами змагань, найкращі місця здобули: в групі НЕТ—1-ше Осип Паспосил (Ґартфілд, Ню Джерзі), 2-ге Євген Ярусевич (Вашінґтон), 3-тє Ігор Чижович (Філядельфія). В групі ҐРОС: 1-ше Франко Петрик (Ґарвуд, Н.Дж.), 2-ге Юрій Тарасюк (Нюарк, Н.Дж.), 3-тє Роман Лужняк (Белвілл, Н.Дж.). Найближче прапорця: Микола Яскин (Елмвуд Парк, Н.Дж.). Найдальший стріл: Павло Паховка (Філядельфія).

Крім нормальних нагород, трофеїв, що їх уфундувало УСВТ „Ч.Січ" для згаданих переможців, більшість учасників виграли льотерійною системою нагороди-подарунки, що їх уфундували такі українські інституції і фірми: УНСоюз, УБСоюз, Федеральна Щадниця „Тризуб", „Дністер" Інк., Говерля Ко. Інк, Джан Ярема Делі, Литвин-Литвин, Ричок Рілті, Олександер Смаль і Ко., Смук і Син Ко., Шарп Реалті.

Розгривки подарунків відбувалися по закінченні коктейлю і спільної вечері, під час якої учасників привітав заступник голови УСВТ „Ч. Січ", який також подякував комітетові за підготовку та переведення турніру, а усім згаданим добродіям—за фінансування подарунків-нагород. Привітав присутніх теж визначний член УСВТ „Ч.Січ" Микола Бойчук, власник Голідей Інн в Сомерміллі, який запросив присутніх прибути на привітання нового року, що відбудеться традиційно 31-го грудня ц.р. Програмою вечора вправно вели Ю. Тарасюк і Б.Михайлів, що успішно заступили ланкового Н. Олесницького, який саме в тому часі брав участь в нарадах Головного Уряду УНСоюзу на Союзівці.

Ю. Т-к

УСВТ „Ч.СІЧ" — ДОВЕР С.К. 2 : 3

Цими змаганнями, що відбулися 26-го вересня ц.р., на площі Фарчерс Ґров в Юнійон Ню Джерзі, перша дружина „Ч.Січ" розпочала в „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги копаного м'яча свій черговий сезон. Як показує вислід, новик тієї дивізії клюб Довер, минулорічний чемпіон I дивізії, успішно дебютував у вищій дивізії, здобувши перемогу з її „старожилом", яким є „Ч.Січ". Вже в 20-ій хвилині гості здобули ведення 1:0, використавши помилки спочатку оборонців, а пізніше воротаря господарів. Ще до перерви „Січовики" вирівняли вислід 1:1, що його здобув Сієг з акції Чижовича—А.Бакуна. Після цього заіснували можливости піднести вислід, але їх не використали Сієг, А.Бакун, Щерба.

Другу половину „Січовики" почали швидкими атаками і вже в 60-ій хвилині Андрій Бакун здобув ведення 2:1. Одначе, у дальшому ході гри гості перейняли ініціятиву, завдяки якій вирівняли вислід 2:2, а в кінцевій фазі зустрічі здобули рішального про перемогу ґоля. Склад Довер вповні південноамериканський, в якому виступає декілька визначних змагунів. Склад „Ч.Січі", за виїмком Сієга, вповні український і це, не зважаючи на цю першу поразку, заслуговує на відмічення. При наполегливих тренінгах і дальших іграх ця відмолоджена дружина зможе дорівнювати своїм суперникам, які мають можливості діставати готових змагунів з країн свого походження.

Склад „Ч.Січі" в цих змаганнях: Науменко, Ю.Бакун, Чижович, Букачевський, В.Шевчук, Р.Василак, Д.Бакун, Щерба, А.Бакун, Сієг, Лишик, Матіяш, Костецький. Бракувало П. Гунчака і контуженого Ткача.

(от)

УСО „ТРИЗУБ" — С.К. „ДАНУБІЯ" 1 :0

У своїх других лігових змаганнях, що відбулися 12-го вересня ц.р., перша дружина УСО „Тризуб" здобула цінну перемогу з німецьким клюбом „Данубія" 1:0. Резерва „Тризуба" ремісувала з резервою „Данубії" вислідом 3:3

М.С.

ДНЯ 20-ГО ЛИСТОПАДА ВІДБУДУТЬСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСЦАК

Згідно з обіжником Української Спортової Централі Америки і Канади, чергові Загальні збори Централі відбудуться в днях 26-27 листопада ц.р. на Союзівці.

Згідно зі статутом УСЦАК, спортові товариства, клюби і активні спортові гуртки, секції при молодечих організаціях, які є дійсними членами УСЦАК, висилають на Загальні збори Централі по трьох делеґатів, які мають право голосувати і бути вибраними до Управи Централі. Треба сподіватися, що всі наші діючи спортові товариства, клюби та спортові гуртки молодечих організацій вишлють своїх делеґатів на ці дуже важливі Збори, на форумі яких буде обговорений та рішений ряд життєвих справ організованого Українського спорту в ЗСА і Канаді. Очікується особливо делеґатів з таких наших чільних осередків як Дітройт, Чикаґо, Клівленд, Монтреаль. Участь делеґатів з Торонто, Рочестеру, Ню Йорку, Філядельфії, Йонкерсу, Нюарку та Пасейку—запевнена.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ЛІШНЯНСЬКИЙ член УНС Відд. 340-го Т-ва „Львів" в Клівленді, Огайо, помер 4-го травня 1982 року на 65-му році життя. Нар. 3-го лютого 1917 року в Клівленді, Огайо. Членом УНС став в 1962 році. Залишив у смутку дружину Гелен, 4-ох синів Емілія, Бордена, Майка, Волтера і брата Юрія. Похорон відбувся 8-го травня 1982 року на цвинтарі Св. Покрови в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ГРИГОРІЙ АҐРЕС, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, помер 14-го травня 1982 року на 73-му році життя. Нар. в Розносинцях пов. Збараж, Україна. Членом УНС став у 1935 році. Залишив у смутку дружину Анну, чотирьох внуків: Евгенію, Катерину, Анастазію і Богдана, внука Григорія, сестру і шваґра та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі в Гемпстеді, Л.І. Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
С.Чума, секр.

МИХАЙЛО КОПЦЮХ, член УНС Відд. 385-го Т-ва „Запорожська Січ" в Міннеаполісі, Мінн., помер 20-го червня 1982 року на 71-му році життя. Нар. 1910 року в Шумлянах, пов. Підгайці, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку кревних в Україні. Похорон відбувся 23-го червня 1982 року на цвинтарі св. Антонія в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Крамарчук, секр.

ІВАННА КОЛЕР, член УНС Відд. 336-го Т-ва „Сокіл" в Клівленді, Огайо, померла 24-го липня 1982 року на 48-му р. життя. Нар. 1933 року в Клівленді. Членом УНС стала 1943 року. Залишила в смутку маму Анну, брата Роберта; синів Бріана і Джефрі. Похорон відбувся 27-го липня 1982 року на „Голі Кросс Семетері" в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

МАРІЯ КОЗЕМЧАК, член УНС Відд. 113-го ім. св. Івана в Деррі, Па., померла 18-го липня 1982 р. на 81-му році життя. Нар. 27-го липня 1900 року у Вилпен, Па. Членом УНС стала 1940року. Залишила у смутку синів: Івана, Василя, Юрія і Михайла; дочок: Розу Плессінджер, Анну Стоффер і Кей. Похорон відбувся 21-го липня 1982 р. на цвинтарі св. Вінсента в Лстробі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван В.Ярчак, секр.

СТЕФАН ЖУРАКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтреку, Мич., помер 7-го серпня 1982 року на 90-му році життя. Нар. 7-го січня 1892 року в Зах. Україні. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку вісім синів: Морріса, Волтера, Вілліяма, Павла, Йосифа, Елмера, Петра і Едварда, та дочку Вініфред. Похорон відбувся на цвинтарі в Річмонді,Міч.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ЮЛІЯН КАВКА, член УНС Відд. 131-го ім. А.Шептицького в Чикаго, Ілл., помер 13-го серпня 1982 року на 76-му році життя. Нар. 25-го серпня 1906 року в Козовій, Зах. Україна. Членом УНС став 1955року. Залишив у смутку дружину Соломію, сина Юрія з дружиною Емілією і внуків Ярему та Андрея; дальшу і ближчу родину. Похорон відбувся 17-го серпня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

ВАРВАРА МАЙОРИК, член УНС Відд. 318-го ім. св. Ольги в Нортгамптоні, Па., померла 13-го вересня 1982 року на 87-му році життя. Нар. 1895 року Зах. Україні. Членом УНС стала 1923 року. Залишила в смутку синів Реймонда і Володимира і дочку Ольгу. Похорон відбувся 16-го вересня 1982 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Нортгамптоні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ІВАН СОЛЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 56-го ім. св. Івана Хрестителя у Вілінг, В.Ва., помер 30-го вересня 1982 року на 70-му році життя. Залишив у смуту дружину Анну. Похорон відбувся на цвинтарі „Мт. Калварі" у Вілінгу, В.Ва.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Когут, секр.

МАРІЯ ГАВРИЛЮК, член УНС Відд. 15-го Т-ва „Україна" у Вашінґтоні, Д.К., померла 10-го вересня 1982 року на 83-му році життя. Нар. в 1899 році в Заліщиках, Зах. Україна. Членом УНС стала 1953 році. Залишила в смутку сина д-ра Ореста Гаврилюка з дружиною Анею, внуків Адріяну, Маркіяна і Бориса та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 14-го вересня 1982 року на цвинтарі „Мт. Олівет" у Вашінґтоні, Д.К.

Вічна Їй Пам'ять!
Остап Зинюк, секр.

КАТЕРИНА ҐОЛЕЦЬ, член УНС Відд. 151-го ім. Св. Марії в Аллентавні, Па., померла 7-го серпня 1982 року на 59-му році життя. Нар. 6-го листопада 1922 року в селі Губник, Україна. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку мужа Григорія, двох синів Петра і Григорія, брата Федора і сестру Марію та 4-ох внуків. Похорон відбувся 12-го серпня 1982 року на цвинтарі св. Михайла в Аллентавні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна Строт, секр.

МИХАЙЛО ФЛИС член УНС Відд. 177-го Т-ва „Любов" у Провіденс, Р.І., помер 18-го вересня 1982 року на 83-му році життя. Нар. 21-го вересня 1898 року в Яворові, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку брата Стенлі і дочку Ірену Клюфас. Похорон відбувся 22-го вересня 1982 року на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбурзі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Лаба, секр.

АНАСТАЗІЯ БАЛЬНИЦЬКА-СТОКБРИДЖ, член УНС Відд. 37-го С-ва „Любов" в Елізабет, Н.Дж., померла 22-го серпня 1982 року на 73-му році життя. Нар. 1909 року в Україні. Членом УНС стала 1951 року. Залишила в смутку мужа Воррена, дочку Марін та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 22-го серпня 1982 року на „Сісайт Крематори" в Палермо, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Ольга Осередчук, секр.

АНДРІЙ Г.ПРУХНИЦЬКИЙ член УНС Відд. 238-го ім. Є. Коновальця в Бостоні, Масс., помер 27-го серпня 1982 року на 65-му році життя. Нар. 14-го вересня 1914 року в Пенсильванії. Членом УНС став в 1954 році. Залишив у смутку дружину Марію, сина Івана, дочку Анну Марію і 3-ох внуків. Похорон відбувся 30-го серпня 1982 року на цвинтарі „Мт. Говп" в Бостоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Анна Ремик, секр.

ЛЮЇЗ ДІ ДЖІЯКОМО, член УНС Відд. 257-го ім. Івана Годяка в Лос Анджелесі, Кал. помер 11-го серпня 1982 року на 63-му році життя. Нар. в Пенсильванії. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку дружину Гелен, дочку Гелен Бастер. Похорон відбувся 15-го серпня 1982 року на цвинтарі св. Івана в Гіллтап, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Сильчак, секр.

ТЕОДОР І.СТАХУРА, член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Хрестителя в Янгставні, Огайо помер 28-го серпня 1982 року на 46-му році життя. Нар. 14-го січня 1936-го року в Янгставні, Огайо. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Ширлі, дві дочки Марґарету і Керол Стахура і трьох синів Реймонда-Йосифа, Теодора і Джеймса. Похорон відбувся 31-го серпня 1982 року на цвинтарі „Кальварія" в Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Ліщак, секр.